



INTERPELACJA

Zielona Góra, 3 sierpnia 2020 r.

Składająca : radna Aleksandra Mrozek

Data : 3 sierpnia 2020 r.

Dotyczy: **Sytuacji pediatrii w województwie lubuskim.**

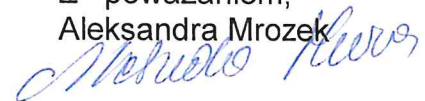
Pani Marszałek,

Bezpieczeństwo zdrowotne, szczególnie najmłodszych powinno być priorytetem dla władz samorządowych i powinno być maksymalnie wspierane przez administrację rządową. Sytuacja pediatrii w województwie lubuskim jest trudna i złożona. Podobnie jak w całej Polsce brakuje odpowiedniego finansowania, lekarzy i dobrych rozwiązań organizacyjnych na poziomie województwa. Wpływ na to miała również pozbawiona koordynacji „restrukturyzacja”, w ramach której w sposób „losowy” w ostatnich latach zamknięto 10 oddziałów dziecięcych. Skalę problemu dobrze ilustruje porównanie liczby łóżek pediatrycznych w roku 2005 (332) i bieżącym (174), przy czym tylko w ostatnich dwóch latach zlikwidowano 71 łóżek służących do leczenia dzieci. W województwie lubuskim wciąż brakuje łóżek specjalistycznych dla leczenia dzieci w stanie zagrożenia życia (OIOM), z chorobami zakaźnymi oraz do diagnostyki i leczenia wszystkich niemal chorób wieku dziecięcego na poziomie ponadpowiatowym. Dostępność świadczeń wysokospecjalistycznych jest niewystarczająca, a wiele z nich realizuje się poza terenem województwa, z tego tytułu NFZ przekazuje podmiotom „zewnętrznym” co roku kwotę równą przeznaczanej na hospitalizacje na terenie województwa. Danych dotyczących zasadnego niepokoju lekarzy pediatrów a i rodziców można przytoczyć dużo więcej ale najbardziej problematyczne jest to, że władze województwa od lat nie uwzględniają rozwiązań proponowanych przez specjalistów. Nie rozumiały dla Lubuszan i zupełnie niepotrzebne a coraz bardziej widoczne jest zjawisko dwuwładzy w zakresie organizacji opieki zdrowotnej. A to skutkuje brakiem koordynacji działań pomiędzy podmiotami wpływającymi na system w celu osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest poprawa opieki pediatrycznej w regionie. Do tego dochodzą problemy finansowe i kadrowe. Ta sytuacja trwa i to z niej wynikają szczegółowe problemy lubuskiej pediatrii, które nie zmieniają się od lat. W związku z powyższym bardzo proszę o jasną i konkretną odpowiedź na następujące pytania:

1. W 2016r. samorząd województwa przyjął przygotowany przy udziale konsultantów wojewódzkich z dziedzin pediatrycznych–dokument strategiczny „Kierunki rozwoju lecznictwa w zakresie pediatrii oraz opieki nad matką i dzieckiem w województwie lubuskim”, który zawiera ~~on~~–dokładną analizę sytuacji opieki pediatrycznej wraz z propozycjami rozwiązań przedstawionych problemów – dlaczego ten strategiczny dokument nie znalazł kontynuacji w żadnych szczegółowych programach, a postulowanie w nim działania nie są realizowane (poza budową Centrum Zdrowia Matki i Dziecka)?
2. Kiedy zostanie opracowany i wdrożony harmonogram zmian systemowych w zakresie opieki pediatrycznej w województwie lubuskim wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych i źródeł finansowania?
3. Jak można wytłumaczyć dotychczasowy brak jednostek świadczących szpitalne usługi specjalistyczne w zakresie intensywnej opieki medycznej dla dzieci, chorób zakaźnych, reumatologii, gastrologii, a także innych podspecjalizacji pediatrycznych (z 24 dziecięcych oddziałów specjalistycznych wymienionych w mapie potrzeb zdrowotnych w zakresie lecznictwa szpitalnego w województwie lubuskim brakuje 23)?

Z poważaniem,

Aleksandra Mrozek



Zielona Góra, 27 sierpnia 2020 r.

DZ.I.0003.21.2020

**Pani**  
**Aleksandra Mrozek**  
**Radna**  
**Województwa Lubuskiego**

*Szanowna Pani Radna,*

W odpowiedzi na złożoną 4 sierpnia 2020 r. interpelację w sprawie sytuacji pediatrii w województwie lubuskim, informuję, co następuje:

Chciałabym się odnieść do Pani spostrzeżenia, jakoby władze województwa nie uwzględniały rozwiązań proponowanych przez specjalistów. Otóż pragnę zapewnić, że właśnie na opiniach, analizach i opracowaniach specjalistów odbywa się planowanie rozwoju i organizacji opieki pediatrycznej w województwie. To specjaliści z dziedziny pediatrii tworzyli trzon zespołu powołanego w 2014 roku w celu opracowania dokumentu „Kierunki rozwoju lecznictwa w zakresie opieki nad matką i dzieckiem w województwie lubuskim”. W pracach zespołu udział brali m.in. konsultant krajowa w dziedzinie pediatrii prof. dr hab. n. med. Anna Dobrzańska, konsultant krajowa w dziedzinie położnictwa i ginekologii prof. dr hab. n. med. Jana Skrzypczak oraz sztab lekarzy: dr med. Tomasz Jarmoliński (konsultant wojewódzki w dziedzinie pediatrii), lek. med. Kazimiera Kucharska-Barczyk, lek. med. Magdalena Betiuk-Kwiatkowska, dr n. med. Jan Nowak, lek. med. Jolanta Chronowska, lek. med. Mariusz Brych, lek. med. Hanna Chrystyniak, lek. med. Tomasz Grzechnik, dr n. med. Małgorzata Urbańska-Kosińska.

Ponadto w procesie tworzenia koncepcji Centrum Zdrowia Matki i Dziecka udział brali wszyscy ordynatorzy oddziałów pediatrycznych Szpitala Uniwersyteckiego. Znaczącą rolę odegrał tu również dr med. Tomasz Jarmoliński, który przygotował opracowanie przedłożone pod obrady Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia 5 października 2016 roku. Aktualnie pełnomocnikiem Prezesa Szpitala Uniwersyteckiego ds. budowy CZMiD jest prof. Marcin Zaniew, który koordynuje kwestiami struktury i organizacji Centrum, także w porozumieniu ze specjalistami z poszczególnych dziedzin pediatrycznych.

Wychodząc naprzeciw Pani zarzutom, proszę o doprecyzowanie, jakie rozwiązania i jakich specjalistów miała Pani na myśli. Pragnę zapewnić, że zostaną one wnikliwie

przeanalizowane i wzięte pod uwagę w opracowaniu kolejnego dokumentu strategicznego w sektorze zdrowia dla województwa lubuskiego.

*Ad 1. W 2016 r. samorząd województwa przyjął przygotowany przy udziale konsultantów wojewódzkich z dziedzin pediatrycznych dokument strategiczny „Kierunki rozwoju leczenia w zakresie opieki nad matką i dzieckiem w województwie lubuskim”, który zawiera dokładną analizę sytuacji opieki pediatrycznej wraz z propozycjami rozwiązań przedstawionych problemów – dlatego ten strategiczny dokument nie znalazł kontynuacji w żadnych szczegółowych programach, a postulowane w nim działania nie są realizowane (poza budową Centrum Zdrowia Matki i Dziecka).*

Analizując ww. dokument należy wziąć pod uwagę istotną kwestię, jaką jest podział kompetencji w zakresie realizacji poszczególnych działań mających na celu poprawę sytuacji w obszarze opieki nad matką i dzieckiem. Samorząd Województwa Lubuskiego, który jest autorem niniejszego opracowania, zawarł w dokumencie dane pochodzące z różnych źródeł, natomiast poszczególne zapisy zarówno w części diagnostycznej, jak i w części planistycznej dokumentu, były na bieżąco konsultowane z członkami Zespołu, (powołanego uchwałą nr 269/3228/14 z dnia 15 lipca 2014 r. - zaktualizowanego uchwałą nr 60/745/15 z dnia 6 października 2015 r. Zarządu Województwa Lubuskiego). Poruszona w dokumencie problematyka dotyczy nie tylko zakresu, który leży w kompetencjach samorządu województwa, ale zawiera także obszary na szczeblu m.in. powiatowym oraz gminnym, na które samorząd wojewódzki nie ma bezpośredniego przełożenia. Istotne jest zatem rozgraniczenie pomiędzy odpowiedzialnością poszczególnych władz regionalnych i lokalnych jako podmiotów tworzących lub właścicieli pozostałych podmiotów leczniczych oraz samych zarządzających szpitalami, podstawową opieką zdrowotną, ambulatoryjną opieką specjalistyczną, a także innych instytucji odpowiedzialnych za system ochrony zdrowia, jego rozwój oraz finansowanie inwestycji przy jednoczesnym uwzględnieniu zakresów oraz liczby świadczeń zdrowotnych, które umożliwią zabezpieczenie potrzeb zdrowotnych mieszkańców naszego regionu (kontraktowanie świadczeń przez LOW NFZ). Koniecznym jest wyraźne podkreślenie, że realizacja celów nie spoczywa jedynie na barkach Samorządu Województwa Lubuskiego, ale wszystkich samorządów (zarówno powiatowych i gminnych) – w aspekcie organizacyjnym, ale przede wszystkim finansowym.

Jednocześnie nie jest prawdą, że nie są realizowane działania zapisane w dokumencie branżowym dotyczącym pediatrii. Tym samym protestuję przeciwko umniejszaniu znaczenia projektu, jakim jest tworzenie Centrum Zdrowia Matki i Dziecka. Ta inwestycja była i jest kluczowym zadaniem, nie tylko z punktu widzenia samej pediatrii, ale rozwoju całego

województwa. Możliwość sfinansowania jej w trybie pozakonkursowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 pojawiła się dopiero po ogromnym wysiłku. Pomimo sprzeciwu Ministerstwa Zdrowia, udało się przekonać Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia do głosowania za pozytywną opinią dla lubuskiego projektu. W historii Województwa Lubuskiego żaden projekt w ochronie zdrowia nie uzyskał tak wysokiego dofinansowania w ramach RPO. Chcę przypomnieć także o wysiłku finansowym Samorządu Województwa Lubuskiego, które do inwestycji dokłada ze swojego budżetu blisko 26 mln zł. Całe zadanie to koszt ponad 112 mln zł. O znaczeniu tego zadania dla lubuskiej pediatrii pisali w 2018 r. dr med. Tomasz Jarmoliński, Konsultant Wojewódzki w dziedzinie pediatrii oraz prof. nadzw. dr hab. med. Ewa Gorczyńska, Konsultant Wojewódzka w dziedzinie onkologii i hematologii dziecięcej: „ (...) *Rozwiązaniem tych [tj. lubuskiej pediatrii] problemów miało być Centrum Zdrowia Matki i Dziecka, którego koncepcja powstała w toku burzliwych i wnikliwych dyskusji z udziałem środowiska medycznego i m.in dzięki temu jest bardzo szczegółowo dopracowana i kompletna. W naszej opinii czas debaty w przedmiotowym temacie już się skończył i nadszedł czas działania. W 2016 roku projekt uzyskał akceptację Wojewody Lubuskiego i Komitetu Sterującego przy Ministrze Zdrowia, co umożliwiło podpisanie umowy na dofinansowanie w ramach RPO. Aktualnie kończy się postępowanie przetargowe w umożliwiającej szybką realizację trybie „zaprojektuj i wybuduj”. Jeśli dziś zrezygnujemy z tej inwestycji w przewidzianej lokalizacji i rozpoczniemy debatę o jej przeniesieniu w miejsce, gdzie będzie być może budowany w przyszłości nowy szpital, to z punktu widzenia leczenia dzieci, pozyskiwania nowych kadr pediatrycznych oraz kształcenia studentów medycyny w zakresie pediatrii, będzie to katastrofa. Apelujemy do wszystkich, którym problemy lubuskiej pediatrii są bliskie: dołożymy wszelkich starań, aby wybudować nowy szpital w planowanym terminie w ciągu najbliższych dwóch lat.*”

Pragnę z całą stanowczością podkreślić, że Centrum Zdrowia Matki i Dziecka – choć było zadaniem priorytetowym na liście działań w celu poprawy stanu lubuskiej pediatrii, nie jest zadaniem jedynym, ale na pewno najważniejszym. Samorząd Województwa Lubuskiego konsekwentnie realizuje strategiczne zadania.

Kolejnym etapem poprawy infrastruktury pediatrycznej będzie modernizacja obiektów w Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Będzie to możliwe po zakończeniu budowy pawilonu Oddziału Hematologii oraz Anestezjologii i Intensywnej Terapii w Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Do tej pory hematologia była zlokalizowana w tym samym skrzydle gmachu Szpitala, co pediatria. Po przeniesieniu oddziału do nowych pomieszczeń, uwolni się przestrzeń potrzebna

do rozbudowy świadczeń pediatrycznych W zakres zadania wchodzić będą: przebudowa i modernizacja Oddziału Dziecięcego z Pododdziałem Neurologii Dziecięcej znajdującego się na I piętrze budynku, przebudowa pomieszczeń i ich adaptacja (wraz z wykonaniem bloku operacyjnego) na potrzeby Oddziału Chirurgii i Traumatologii Dziecięcej z Pododdziałem Urologii Dziecięcej, utworzenie SOR-u dziecięcego, utworzenie zespołu poradni dziecięcych z ambulatorium dziecięcym.

W ramach przyszłej inwestycji planuje się wykonanie niezbędnych prac remontowo-budowlanych i adaptacyjnych, częściową rozbudowę budynku H oraz zakup wyposażenia. Wielospecjalistyczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. przystąpi w najbliższym czasie do opracowania niezbędnej dokumentacji projektowej w omawianym obszarze.

Samorząd Województwa Lubuskiego podjął także działania w zakresie poprawy zabezpieczenia kadrowego w regionie, czego wyrazem jest uruchomienie pierwszego w województwie kierunku lekarskiego, utworzenie Szpitala Uniwersyteckiego oraz utworzenie unikatowego na skalę kraju systemu stypendialnego mającego pozwolić na pozyskanie kadry lekarskiej i pielęgniarskiej w przyszłości.

*Ad 2. Kiedy zostanie opracowany i wdrożony harmonogram zmian systemowych w zakresie opieki pediatrycznej w województwie lubuskim wraz ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych i źródeł finansowania*

Samorząd Województwa Lubuskiego – w ramach swoich kompetencji, nadzoru nad podmiotami leczniczymi i możliwości finansowych – cały czas wdraża systemowe zmiany w zakresie opieki pediatrycznej. Jednym z kluczowych czynników rozwoju jakichkolwiek świadczeń medycznych jest możliwość ich zakontraktowania, zatem istotną rolę w procesie wdrażania nowych usług pediatrycznych będzie umowa z Narodowym Funduszem Zdrowia. Przypomnę, że w strukturze Centrum Zdrowia Matki i Dziecka pojawią się zakresy świadczeń, których do tej pory nie było w regionie. Powstające Oddział Onkologii Dziecięcej, Oddział Intensywnej Terapii dla dzieci oraz Oddział Zakaźny dla dzieci, które będą jedynymi w województwie, by mogły funkcjonować, będą musiały zostać zakontraktowane. . Ponadto w ramach Oddziału Pediatrii planowany jest rozwój głównie gastroenterologii i nefrologii, a w ramach Oddziału Chirurgii i Urologii rozwój obszarów takich jak chirurgia przewodu pokarmowego, onkologiczna, neurochirurgia i ortopedia, a wraz z tym stopniowe wprowadzanie świadczeń/procedur do tej pory nie realizowanych w województwie.

Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia był podmiotem, który również brał udział w przygotowaniach do realizacji inwestycji. Wypowiedział się w ramach wydawanej przez Wojewodę Lubuskiego opinii o celowości inwestycji. Pismem z dnia

16 sierpnia 2016 roku przekazał pozytywną opinię dotyczącą utworzenia w Centrum Zdrowia Matki i Dziecka oddziałów, w których mają być realizowane świadczenia dotychczas niedostępne w województwie lubuskim.

Aktualnie trwają prace nad zmianami w Regionalnym Programie Operacyjnym, których jednym z założeń jest przesunięcie środków w celu umożliwienia sfinansowania doposażenia Centrum Zdrowia Matki i Dziecka w wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny ratujący życie, szczególnie w zakresie przyczyniania się do zabezpieczenia regionu w związku z epidemią Covid-19. Równoległe do tych działań samorząd przygotował fiszkę do Krajowego Planu Odbudowy – „Lubuska pediatria – mały pacjent, wielka medycyna” Projekt fiszki opiewa na kwotę 58,5 mln zł, z czego znaczna część dotyczy zakupu specjalistycznego sprzętu na potrzeby pediatrii w regionie.

Ponadto harmonogram działań obejmuje również wspomnianą wyżej inwestycję w Gorzowie Wlkp.

*Ad 3. Jak można wytłumaczyć dotychczasowy brak jednostek świadczących szpitalne usługi specjalistyczne w zakresie intensywnej opieki medycznej dla dzieci, chorób zakaźnych, reumatologii, gastrologii, a także innych podspecjalizacji pediatrycznych?*

W strukturze powstającego Centrum Zdrowia Matki i Dziecka powstanie pierwszy w województwie Oddział Intensywnej Opieki Medycznej dla dzieci. W Centrum będzie funkcjonować Izba Przyjęć pełniąca całodobowy dyżur. Zespół dyżurowy stanowić będzie personel zatrudniony w oddziałach pediatrii i chirurgii dziecięcej. Zaopatrywani tu będą pacjenci wymagający pilnej interwencji, w tym transportowani przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Kliniczny Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii dla Dzieci w swoim zakresie będzie miał świadczenia wymagające intensywnej terapii u dzieci powyżej 1 miesiąca życia, w tym możliwość stosowania technik ciągłego leczenia nerkozastępczego oraz zakładania centralnych dostępów naczyniowych. Z uwagi na posiadane wyposażenie sprzętowe oraz umiejętności, lekarze OIT będą także wykonywać zabiegi bronchoskopii u dzieci w trybie ostrym. Świadczenia na Oddziale wymagać będą zakontraktowania przez Lubuski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia.

Ponadto w strukturze Centrum funkcjonował będzie Kliniczny Oddział Neonatologii z Oddziałem Intensywnej Terapii Noworodka.

W Centrum Zdrowia Matki i Dziecka na Klinicznym Oddziale Pediatrii wydzielony zostanie nowy zakres świadczeń – powstanie sześć łóżek dedykowanych chorobom zakaźnym.

Warunki oddziału zakaźnego oraz większość jednoosobowych sal chorych w oddziale pediatrii stworzy możliwość izolacji dzieci.

W strukturach CZMiD planowane jest utworzenie Poradni Gastroenterologicznej dla dzieci, która zapewni dostępność do świadczeń w przedmiotowym zakresie. Kierownictwo obejmie prof. dr hab. n. med. Józef Ryżko – specjalista gastroenterologii dziecięcej.

Łącznie w CZMiD funkcjonować będzie 20 poradni specjalistycznych.

Natomiast hospitalizacje w zakresie reumatologii dziecięcej realizowane są głównie w wysokospecjalistycznych ośrodkach w Polsce. Mapy potrzeb zdrowotnych opracowane przez Ministerstwo Zdrowia wskazują na systematyczny spadek od 2016 roku liczby hospitalizacji z 8,75 tys. w 2016 roku do 7,43 tys. w 2031 roku, co Narodowy Fundusz Zdrowia bierze także pod uwagę w przypadku kontraktowania usług zdrowotnych. Wobec czego prognozuje się zmniejszone zapotrzebowanie na infrastrukturę szpitalną niż obecnie. Aktualnie ten zakres nie będzie stanowił odrębnego działu (w formie pododdziału lub poradni specjalistycznej) w strukturze CZMiD z uwagi na znikomą szansę zakontraktowania świadczeń w tym zakresie.

Jednocześnie pragnę dodać, że Mapy Potrzeb Zdrowotnych w zakresie szpitalnictwa nie wskazują na potrzebę tworzenia w województwie lubuskim wszystkich dziedzin specjalistycznych w zakresie pediatrii. Ani polityka kontraktowania świadczeń przez NFZ, ani priorytety dla regionalnej polityki zdrowotnej tworzone przez wojewodów, nie zakładają posiadania wszystkich specjalności w każdym województwie. Największym deficytem naszego regionu do tej pory był brak dziecięcej intensywnej opieki medycznej. Ten problem zostanie rozwiązany poprzez utworzenie oddziału w Centrum Zdrowia Matki i Dziecka. Miernikiem wskazywanym we wszystkich opracowaniach dotyczących ochrony zdrowia jest wartość migracji i liczba pacjentów leczonych poza województwem. Kolejne analizy dotyczące potrzeb tutejszych pacjentów będą zatem możliwe po uruchomieniu Centrum.

*Z poważaniem*



Elżbieta Anna Polak

Marszałek Województwa Lubuskiego